

**Basisoptie Moderne talen en
wetenschappen: Moderne talen**
1ste graad A-stroom
I-MTWM-a

BRUSSEL

D/2024/13.758/359

Versie oktober 2024

1 Inleiding

De uitrol van de modernisering secundair onderwijs gaat gepaard met een nieuwe generatie leerplannen. Leerplannen geven richting en laten ruimte. Ze faciliteren de inhoudelijke dynamiek en de continuïteit in een school en lerarenteam. Ze garanderen binnen het kader dat door de Vlaamse Regering werd vastgelegd voldoende vrijheid voor schoolbesturen om het eigen pedagogisch project vorm te geven vanuit de eigen schoolcontext. Leerplannen zijn ingebed in het vormingsconcept van de katholieke dialoogschool. Ze versterken het eigenaarschap van scholen die d.m.v. eigen beleidskeuzes de vorming van leerlingen gestalte geven. Leerplannen laten ruimte voor het vakinhoudelijk en pedagogisch-didactisch meesterschap van de leraar, maar bieden ondersteuning waar nodig.

1.1 Het leerplanconcept: vijf uitgangspunten

Leerplannen vertrekken vanuit het **vormingsconcept** van de katholieke dialoogschool. Ze laten toe om optimaal aan te sluiten bij het pedagogisch project van de school en de beleidsbeslissingen die de school neemt vanuit haar eigen visie op onderwijs (taalbeleid, evaluatiebeleid, zorgbeleid, ICT-beleid, kwaliteitsontwikkeling, keuze voor vakken en lessen ...).

Leerplannen ondersteunen **kwaliteitsontwikkeling**: het leerplanconcept spoort met kwaliteitsverwachtingen van het Referentiekader onderwijskwaliteit (ROK). Kwaliteitsontwikkeling volgt dan als vanzelfsprekend uit keuzes die de school maakt bij de implementatie van leerplannen.

Leerplannen faciliteren een **gerichte studiekeuze**. De leerplandoelen sluiten aan bij de verwachte competenties van leerlingen in een bepaald structuuronderdeel. De feedback en evaluatie bij de realisatie ervan beïnvloeden op een positieve manier de keuze van leerlingen na elke graad.

Leerplannen gaan uit van de **professionaliteit** van de leraar en het **eigenaarschap** van de school en het lerarenteam. Ze bieden voldoende ruimte voor eigen inhoudelijke keuzes en een eigen didactische aanpak van de leraar, het lerarenteam en de school.

Leerplannen borgen de **samenhang** in de vorming. Die samenhang betreft de verticale samenhang (de plaats van het leerplan in de opbouw van het curriculum) en de horizontale samenhang tussen vakken binnen structuuronderdelen en over structuuronderdelen heen. Leerplannen verwijzen waar relevant expliciet naar andere leerplannen met het oog op afstemming in de school. Op die manier kunnen leraren over de vakken heen samenwerken en van elkaar leren. Een verwijzing van een leraar naar de lessen van een collega laat leerlingen niet alleen aanvoelen dat vakken onderling samenhangen en dat ze over dezelfde werkelijkheid gaan, maar versterkt ook de mogelijkheden tot transfer.

1.2 De vormingscirkel – de opdracht van secundair onderwijs

De leerplannen vertrekken vanuit een gedeelde inspiratie die door middel van een vormingscirkel wordt voorgesteld. We 'lezen' de cirkel van buiten naar binnen.

- Een lerarenteam werkt in een katholieke dialoogschool die onderwijs verstrekt vanuit een **specifieke traditie**. Vanuit het eigen pedagogisch project kiezen leraren voor wat voor hen en hun school goed

onderwijs is. Ze wijzen leerlingen daarbij de weg en gebruiken daarvoor **wegwijzers**. Die zijn een inspiratiebron voor leraren en zorgen voor een Bijbelse 'drive' in hun onderwijs.

- De kwetsbaarheid van leerlingen ernstig nemen betekent dat elke leerling **beloftevol** is en alle leerkansen verdient. Die leerling is **uniek als persoon** maar ook **verbonden** met de klas, de school en de bredere samenleving. Scholen zijn **gastvrije plaatsen** waar leerlingen en leraren elkaar ontmoeten in diverse contexten. De leraar vormt zijn leerlingen vanuit een **genereuze** attitude, hij geeft om zijn leerlingen en hij houdt van zijn vak. Hij durft af en toe de gebaande paden verlaten en stimuleert de **verbeelding en creativiteit** van leerlingen. Zo zaait hij door zijn onderwijs de kiemen van een hoopvolle, **meer duurzame en meer rechtvaardige wereld**.
- Leraren vormen leerlingen door middel van leerinhouden die we groeperen in negen **vormingscomponenten**. De aaneengesloten cirkel van vormingscomponenten wijst erop dat vorming een geheel is en zich niet in schijfjes laat verdelen. Je kan onmogelijk over taal spreken zonder over cultuur bezig te zijn; wetenschap en techniek hebben een band met economie, wiskunde, geschiedenis ... Dwarsverbanden doorheen de vakken zijn belangrijk. De vormingscirkel vormt dan ook een dynamisch geheel van elkaar voortdurend beïnvloedende en versterkende componenten.
- Vorming is voor een leraar nooit te herleiden tot een cognitieve overdracht van inhouden. Zijn meesterschap en passie brengt een leraar ertoe om voor iedere leerling de juiste woorden en gebaren te zoeken om **de wereld te ontsluiten**. Hij introduceert leerlingen in de wereld waarvan hij houdt. Een leraar zorgt er bijvoorbeeld voor dat leerlingen kunnen worden gegrepen door de cultuur van het Frans of door het ambacht van een metselaar. Hij initieert leerlingen in een wereld en probeert hen zover te brengen dat ze er hun eigen weg in kunnen vinden.
- Een leraar vormt leerlingen als **individuele leraar**, maar werkt ook binnen **lerarenteams** en binnen een **beleid van de school**. Het Gemeenschappelijk funderend leerplan helpt daartoe. Het zorgt voor het fundament van heel de vorming dat wordt gerealiseerd in vakken, in projecten, in schoolbrede initiatieven of in een specifieke schoolcultuur.
- De uiteindelijke bedoeling is om **alle leerlingen** kwaliteitsvol te vormen. Leerlingen zijn dan ook het hart van de vormingscirkel, zij zijn het op wie we inzetten. Zij dragen onze hoop mee: de nieuwe generatie die een meer duurzame en meer rechtvaardige wereld zal creëren.

1.3 Ruimte voor leraren(teams) en scholen

De leraar als professional, als meester in zijn vak krijgt vrijheid om samen met zijn collega's vanuit de leerplannen aan de slag te gaan. Hij kan eigen accenten leggen en differentiëren vanuit zijn passie, expertise, het pedagogisch project van de school en de beginsituatie van zijn leerlingen.

De leerplandoelen zijn noch chronologisch, noch hiërarchisch geordend. Ze laten ruimte aan het lerarenteam en de individuele leraar om te bepalen welke leerplandoelen op welk moment worden samengenomen, om didactische werkvormen te kiezen, contexten te bepalen, eigen leerlijnen op te bouwen, vakoverschrijdend te werken, flexibel om te gaan met een indicatie van onderwijstijd.

1.4 Differentiatie

Om optimale leerkansen te bieden is [differentiëren](#) van belang in alle leerlingengroepen. Leerlingen voor wie dit leerplan is bestemd, behoren immers wel tot dezelfde doelgroep, maar bevinden zich niet noodzakelijk in dezelfde beginsituatie. Zij hebben een niet te onderschatten – maar soms sterk verschillende – bagage mee vanuit het basisonderwijs, de thuissituatie en vormen van informeel leren. Het is belangrijk om zicht te krijgen op die aanwezige kennis en vaardigheden en vanuit dat gegeven, soms gedifferentieerd, verder te bouwen. Positief en planmatig omgaan met verschillen tussen leerlingen verhoogt de motivatie, het welbevinden en de leerwinst voor elke leerling.

De leerplannen bieden kansen om te differentiëren door te verdiepen en te verbreden en door de leeromgeving aan te passen. Ze nodigen ook uit om te differentiëren in evaluatie.

Differentiatie door te verdiepen en te verbreden

Sommige leerlingen denken meer conceptueel en abstract. Andere leerlingen komen vanuit een meer concrete benadering sneller tot inzichtelijk denken. Variëren in abstractie spreekt leerlingen aan op hun capaciteiten en daagt hen uit om van daaruit te groeien.

Daarnaast bieden leerplannen kansen om de complexiteit van leerinhouden aan te passen. Dat kan door een complexere situatie te schetsen, een minder ingewikkelde bewerking of handeling voor te stellen, of door meer kennis of vaardigheden aan te bieden om leerlingen uit te dagen.

De ene context kan betekenisvol zijn voor een leerlingengroep, terwijl een andere context dan weer betekenisvoller kan zijn voor een andere leerlingengroep. Leerinhouden in verschillende contexten aanbrengen biedt kansen om leerlingen aan te spreken op hun interesses en daagt hen tegelijk uit om andere interesses te verkennen en zo hun horizon te verruimen.

In 'extra' wenken bij de leerplandoelen en in beperkte mate ook via keuzeleerplandoelen bieden we je inspiratie om te differentiëren door te verdiepen en te verbreden.

Differentiatie door de leeromgeving aan te passen

Doordachte variatie in werkvormen (groepswork, individueel, auditief, visueel, actief ...) vergroot de kans dat leerdoelen worden gerealiseerd door alle leerlingen. Het helpt hen bovendien ontdekken welke manieren van leren en informatie verwerken best bij hen passen.

De ene leerling kan snel of zelfstandig werken, de andere heeft meer tijd of begeleiding nodig. Variëren in de mate van ondersteuning, gericht aanbieden van hulpmiddelen (voorbeelden, schrijfkaders, stappenplannen ...) en meer of minder tijd geven, daagt leerlingen uit op hun niveau en tempo.

Leerlingen op hun niveau en vanuit eigen interesses laten werken kan door te differentiëren in product, bijvoorbeeld door leerlingen te laten kiezen tussen opdrachten die leiden tot verschillende eindproducten.

Het samenstellen van groepen kan een effectieve manier zijn om te differentiëren. Rekening houden met verschil in leerdoelen en leerlingenkenmerken laat leerlingen toe van en met elkaar te leren.

Technologie kan al die vormen van differentiatie ondersteunen. Zo kunnen leerlingen op hun maat werken met digitale leermiddelen zoals educatieve software of online oefenprogramma's.

Differentiatie in evaluatie

Ten slotte laten de leerplannen toe te differentiëren in [evaluatie](#) en feedback. Evalueren is beoordelen om te waarderen, krachtiger te maken en te sturen.

Na de afronding van een lessenreeks of na een langere periode gaan leraren door middel van summatieve evaluatie na waar leerlingen staan. De keuze van een evaluatie- en feedbackvorm is afhankelijk van de vooropgestelde doelen.

1.5 Opbouw van de leerplannen

Elk leerplan is opgebouwd volgens een vaste structuur. Alle onderdelen maken inherent deel uit van het leerplan. Schoolbesturen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen die de leerplannen gebruiken, verbinden zich tot de realisatie van het gehele leerplan.

De **inleiding** licht het leerplanconcept toe en gaat dieper in op de visie op vorming, de ruimte voor leraren(teams) en scholen en de mogelijkheden tot differentiatie.

De **situering** beschrijft de samenhang binnen de graad en de plaats in de lessentabel.

In de **pedagogisch-didactische duiding** komen de inbedding in het vormingsconcept, de krachtlijnen, de opbouw, de leerlijnen en – waar relevant – aandachtspunten aan bod.

De **leerplandoelen** zijn helder geformuleerd en geven aan wat van leerlingen wordt verwacht. Waar relevant geeft een opsomming of een afbakening (★) aan wat bij de realisatie van het leerplandoel aan bod moet komen. Ook pop-ups bevatten informatie die noodzakelijk is bij de realisatie van het leerplandoel. De leerplandoelen zijn gebaseerd op de doelen die in regelgeving vastliggen. Indien een leerplandoel verder gaat, vind je een ‘+’ bij het nummer van het leerplandoel. Al die leerplandoelen zijn verplicht te realiseren. In een aantal gevallen zijn keuzedoelen opgenomen; die leerplandoelen zijn weergegeven in een grijze kleur en het nummer van het leerplandoel wordt voorafgegaan door ‘K’.

Leerplandoelen zijn te bereiken, met uitzondering van attitudes. Leerplandoelen die een attitude zijn en dus na te streven, duiden we aan met een sterretje (*).

De leerplandoelen zijn meestal ingedeeld in een aantal rubrieken. Bovenaan elke rubriek vind je de relevante doelen vanuit regelgeving. Als leraar hoef je je die taal niet eigen te maken. Het volstaat dat je de leerplandoelen realiseert zoals opgenomen in het leerplan.

Waar relevant wordt de samenhang met andere leerplannen in dezelfde graad aangegeven.

‘Duiding’ bij een leerplandoel bevat een noodzakelijke toelichting bij het doel. In pedagogisch-didactische wenken vinden leraren inspiratie om met het leerplandoel aan de slag te gaan. Een wenk ‘extra’ bij een leerplandoel biedt leraren inspiratie om verder te gaan dan wat het leerplandoel minimaal vraagt.

De **basisuitrusting** geeft aan welke materiële uitrusting vereist is om de leerplandoelen te kunnen realiseren.

Het **glossarium** bevat een overzicht van handelingswerkwoorden die in alle leerplannen van de graad als synoniem van elkaar worden gebruikt of meer toelichting nodig hebben.

De **concordantie** geeft aan welke leerplandoelen zijn gerelateerd aan doelen vanuit regelgeving.

2 Situering

2.1 Samenhang in de eerste graad

2.1.1 Samenhang met de algemene vorming

Het leerplan heeft een sterke samenhang met de leerplannen van de vakken Engels, Frans en Nederlands en met het Gemeenschappelijk funderend leerplan.

2.1.2 Samenhang met de basisopties

Dit leerplan heeft een sterke samenhang met de basisoptie Klassieke talen.

2.2 Plaats in de lessentabel

De component Moderne talen is één van de twee componenten van de basisoptie Moderne talen en wetenschappen. Zowel het leerplan voor de component moderne talen als de component wetenschappen kan gerealiseerd worden in 2 lesuren. Daardoor is er voldoende ruimte voor school en leraren om eigen accenten te leggen.

Het leerplan is bestemd voor de A-stroom van de eerste graad. Het geheel van de basisvorming en de basisopties voor de A-stroom van de eerste graad vind je terug op de [PRO-pagina](#).

3 Pedagogisch-didactische duiding

3.1 Basisoptie Moderne talen en wetenschappen - component Moderne talen - en het vormingsconcept

Het leerplan is ingebed in het vormingsconcept van de katholieke dialoogschool. In dit leerplan ligt de nadruk op de talige vorming, maar ook de culturele en de sociale vorming komen aan bod.

De wegwijzers verbeelding, gastvrijheid en uniciteit in verbondenheid kleuren het leerplan, net als bij de leerplannen talen van de algemene vorming. De taal die we spreken is nauw verbonden met wie we zijn, met onze identiteit. Talen leren geeft ons de mogelijkheid om onze wereld te verruimen en ons wereldbeeld in breder perspectief te plaatsen. Dat doen we door vanuit onze eigenheid respectvol en gastvrij met anderen in dialoog te gaan. Daarnaast is talenonderwijs veel meer dan communicatie. In dit leerplan krijgt het literaire ook een belangrijke plaats. Leerlingen worden uitgedaagd om vanuit hun verbeelding diverse vormen van fictie te verkennen en zelf creatief met taal aan de slag te gaan.

Uit die wegwijzers en vormingscomponenten zijn de krachtlijnen van het leerplan ontstaan.

3.2 Krachtlijnen

Vaardiger worden in verschillende talen

In de algemene vorming leren jongeren in het Engels, Frans en Nederlands succesvol functioneren in relevante communicatieve situaties. Dat zijn betekenisvolle situaties die de leerlingen tijdens de onderwijsloopbaan of in het huidige of latere maatschappelijke en persoonlijke leven zullen tegenkomen. In de basisoptie Moderne talen en wetenschappen worden de leerlingen communicatief vaardiger in het Engels, Frans en Nederlands. Het leerplan bouwt verder op de algemene vorming en beoogt ook hier doelgerichte communicatie, maar in een breder gamma aan relevante communicatieve situaties.

Verbanden tussen talen, taalvariëteiten en taaluitingen onderzoeken

Leerlingen vinden verbanden tussen talen, taalvariëteiten en taaluitingen. Ook de thuistaal kan in dat proces een hefboom zijn. Meertaligheid gericht inzetten vergroot de openheid en het inzicht van leerlingen voor talen.

Identiteit in talige diversiteit herkennen

Talen zijn communicatiemiddelen, maar ook dragers van identiteit. Ze vertolken culturele expressies, normen, waarden en opvattingen van een individu, een groep, een gemeenschap, een samenleving. De leerlingen vergelijken aspecten van het dagelijkse leven in verschillende culturen en komen in rechtstreeks contact met anderstaligen. Zo ontstaat een genuanceerder beeld van een cultuur of een subcultuur.

Van taal genieten, de beeldende kracht van taal en literatuur beleven en er creatief mee aan de slag gaan

We streven ernaar leerlingen te laten genieten van taal en literatuur. Taal gebruiken en beleven gaan samen: er is ook een gevoelsmatige kant aan taal. Zeker teksten met een esthetische waarde roepen emoties op en spreken de verbeelding van de ontvanger aan. Meer dan in de algemene vorming komen in de verschillende talen diverse vormen van fictie aan bod. Die kunnen de leerlingen prikkelen om creatief aan de slag te gaan met taal. In de basisoptie creëren de leerlingen autonomer en gevarieerder dan in de algemene vorming.

3.3 Opbouw van het leerplan

Dit leerplan biedt de ruimte om zelf keuzes te maken in het clusteren van doelen en zo tot dwarsverbanden te komen. Het is niet de bedoeling om de doelen in chronologische volgorde af te werken.

3.4 Leerlijnen

3.4.1 Beginsituatie

Heel wat leerplandoelen binnen de basisoptie sluiten aan bij en bouwen verder op leerplandoelen van de algemene vorming. Aangezien leerplannen van de algemene vorming gelden voor een graad is er in de leerplannen geen strikte leerstofafbakening per leerjaar. De beginsituatie kan dus alleen met het nodige voorbehoud geschetst worden.

We verwachten in deze basisoptie leerlingen met interesse voor taal en cultuur. Tegelijk is elke leerling uniek. De beheersing van het Engels, Frans en Nederlands van de leerlingen kan erg verschillend zijn en hangt ook af van de keuzes die de school heeft gemaakt. Ook de sociale en creatieve vaardigheden van de leerlingen kunnen verschillen.

3.4.2 Samenhang met de algemene vorming

Dit leerplan heeft een sterke samenhang met de leerplannen van de vakken Engels, Frans en Nederlands. Door de sociale component en de culturele component is er ook samenhang met het Gemeenschappelijk funderend leerplan (rubrieken *Uniek en verbonden* en *Cultureel artistiek*).

3.4.3 Samenhang met de basisopties

Er is een sterke relatie met de basisoptie Klassieke talen. Ook daar onderscheiden en onderzoeken de leerlingen aspecten van taal en cultuur, zetten ze strategieën in bij het lezen en begrijpen van teksten en begrijpen ze de invloed van de Grieks-Romeinse beschaving en klassieke talen op hedendaagse culturen.

3.5 Aandachtspunten

- Met diversiteit en meertaligheid als uitgangspunt maakt de leraar de leerlingen vaardiger in de talen die ze in de algemene vorming krijgen en vergroot hij hun openheid voor andere culturen. Hij kijkt over

het muurtje van zijn eigen taalvak heen en begeleidt de leerlingen bij het vergelijken van talen en culturen. Er is bovendien voldoende ruimte voor het genieten van de beeldende kracht van taal en literatuur op maat van de leerling. De leraar kan het positief benutten van de thuistaal faciliteren.

- De doelstellingen van dit leerplan gelden voor Engels, Frans of Nederlands. Niet elk doel moet in de drie talen gerealiseerd worden. Voldoende variatie in talen is aangewezen.
- De basisoptie leent zich bij uitstek tot teamwerk, zowel bij de voorbereiding, uitvoering als evaluatie. We zijn ons ervan bewust dat niet alle leraren even sterk zijn in de drie talen. Ze kunnen de krachten bundelen en de competenties van collega's aanspreken om zichzelf als leraar te versterken en hun eigen vak te overstijgen.
- De leraar koestert en verhoogt de specifieke motivatie van de leerling door in te spelen op zijn interesses en rekening te houden met zijn mogelijkheden. Er zullen verschillen zijn in de beginsituatie van de leerling bij Engels, Frans en Nederlands. De leraar daagt de leerlingen voldoende uit en biedt de nodige ondersteuning aan.
- Het leerplan van de basisoptie biedt mogelijkheden om in te spelen op verschillende leerlingenprofielen.

Via drie assen van verdieping (abstractie, complexiteit, autonomie) kan je bij de inhoudelijke doelen inspelen op de noden van leerlingen die meer uitdaging nodig hebben.

Toepassingsgerichte opdrachten laten, afhankelijk van de keuze van bepaalde leerinhouden en de beschikbare infrastructuur, toe om te differentiëren naar verschillende leerlingenprofielen die aansluiten bij interessegebieden.

- Er is naast aandacht voor de communicatieve vaardigheden expliciete aandacht voor het interculturele en het literaire.

3.6 Leerplanpagina

Wil je als gebruiker van dit leerplan op de hoogte blijven van inspirerend materiaal, achtergrond, professionalisering en lerarennetwerken, surf dan naar de [leerplanpagina](#).

4 Leerplandoelen

Doelen vanuit regelgeving

MT 01	De leerlingen illustreren verschillen en overeenkomsten binnen het kader van talen. (LPD 6, 7)
MT 02	De leerlingen illustreren aspecten van het dagelijks leven in verschillende culturen. (LPD 5)
MT 03	De leerlingen oefenen hun mondelinge en schriftelijke communicatieve vaardigheden. (LPD 2, 3, 8)
MT 04	De leerlingen identificeren vormen van fictie. (LPD 9, 10)

LPD 1 + *De leerlingen beleven plezier aan taal via cultuur, luisteren, lezen, spreken, schrijven, interactie en inzicht in het taalsysteem.

Wenk: Dat kan ook in een andere taal dan het Engels, Frans en Nederlands. Dat betekent

niet dat je die ongekende taal moet beheersen. De focus ligt niet op het aanleren van een andere taal, wel op het plezier hebben aan het beluisteren, lezen ... op de cultuur van een vreemde taal.

LPD 2 De leerlingen oefenen hun mondelinge en schriftelijke communicatieve vaardigheden en zetten het communicatiemodel gepast in.

Wenk: De school kan kiezen voor welke van de drie talen en voor welke vaardigheden het leerplandoel wordt gerealiseerd.

Wenk: Je kan het inzetten van strategieën ook oefenen door de leerlingen zelfredzaam te laten lezen en luisteren in een voor hen ongekende taal. Dat betekent niet dat je die ongekende vreemde taal moet beheersen. De focus ligt niet op een andere taal aanleren, wel op strategieën gebruiken. De leerlingen kunnen lichaamstaal, vertaalapps, visuele ondersteuning, verwantschap tussen talen ... gebruiken.

Extra: De leerlingen oefenen hun mondelinge en schriftelijke communicatieve vaardigheden met teksten die door hun kenmerken uitdagender zijn en zetten daarbij het communicatiemodel gepast in.

LPD 3 De leerlingen gaan mondeling of schriftelijk in interactie in rechtstreeks contact met Engels- of Franstaligen.

Wenk: 'In rechtstreeks contact' kan je op verschillende manieren realiseren. Dat kan digitaal via skype, e-mail, chat Dat kan ook via het uitnodigen van een native speaker in de school, een studie-uitstap naar een Engels- of Franstalig gebied, een uitwisselingsproject ...

LPD 4 + *De leerlingen vergroten hun openheid en verdraagzaamheid voor anderstaligen en hun cultuur.

LPD 5 De leerlingen illustreren aspecten van het dagelijkse leven in verschillende culturen.

Wenk: Voorbeelden: gastronomie, tradities, feestdagen, onderwijs, sporten, muziek, kunst, toerisme ...

Extra: De leerlingen vergelijken aspecten van het dagelijkse leven in verschillende culturen.

LPD 6 De leerlingen identificeren taaluitingen van een subcultuur.

Wenk: Voorbeelden: jongerentaal, taal in hiphop, internettaal ...

LPD 7 De leerlingen illustreren overeenkomsten en verschillen tussen talen en taalvariëteiten.

Wenk: Voorbeelden: thuistaal-andere taal, Engeland-USA, Frankrijk-Wallonië; Engels-Frans-Nederlands, overeenkomsten en verschillen tussen talen in specifieke gebaren of handelingen, betekenisgeving, zinsbouw ...

Extra: De leerlingen illustreren overeenkomsten en verschillen tussen de gekende talen en een minder vertrouwde taal.

LPD 8 De leerlingen drukken zich creatief uit met taal via verschillende expressievormen.

Wenk: Bijvoorbeeld via voordracht, toneelspel, podcast, graphic poem, affiches, verfilming, cross-over tussen taal en dans/muziek/beeld ...

LPD 9 De leerlingen identificeren diverse vormen van fictie.

Wenk: Voorbeelden: (fragmenten uit) strips, jeugdliteratuur, graphic novels, songs, slam poetry, sketches, manga's ...

LPD 10 De leerlingen delen hun luister- en leeservaring met diverse vormen van fictie met elkaar.

Wenk: De nadruk in dit leerplandoel ligt op gedachten en gevoelens van de leerlingen.

Wenk: Voorbeelden: (fragmenten uit) strips, jeugdliteratuur, graphic novels, songs, slam poetry, sketches, manga's ...

Wenk: Dat kan via speed-dating rond boeken, tekstfragmenten in de bibliotheek lezen en daar hun leeservaring met elkaar delen, via portfolio ...

Extra: De leerlingen delen hun luister- en leeservaring van diverse vormen van fictie met elkaar in de doeltaal.

5 Basisuitrusting

Basisuitrusting verwijst naar de infrastructuur en het (didactisch) materiaal die beschikbaar moeten zijn voor de realisatie van de leerplandoelen.

Een lokaal

- dat qua grootte, akoestiek en inrichting geschikt is om communicatieve werkvormen te organiseren;
- met een (draagbare) computer waarop de nodige software en audiovisueel materiaal kwaliteitsvol werkt en die met internet verbonden is;
- met de mogelijkheid om (bewegend beeld) kwaliteitsvol te projecteren;
- met de mogelijkheid om geluid kwaliteitsvol weer te geven;
- met de mogelijkheid om draadloos internet te raadplegen met een aanvaardbare snelheid;
- met de mogelijkheid om (niet-)digitale woordenboeken, naslagwerken en bronnen aangepast aan het taalniveau van de leerlingen te raadplegen.

Toegang tot (mobile) devices voor leerlingen.

6 Glossarium

In het glossarium vind je synoniemen voor en een toelichting bij een aantal handelingswerkwoorden die je terugvindt in leerplandoelen en (specifieke) minimumdoelen van verschillende graden.

Handelingswerkwoord	Synoniem	Toelichting
Analyseren		Verbanden zoeken tussen gegeven data en een (eigen) besluit trekken
Beargumenteren	Verklaren	Motiveren, uitleggen waarom

Beoordelen	Evalueren	Een gemotiveerd waardeoordeel geven
Berekenen	Berekeningen uitvoeren	
Berekeningen uitvoeren	Berekenen	
Beschrijven	Toelichten, uitleggen	
Betekenis geven aan	Interpreteren	
Een (...) cyclus doorlopen	Een (...) proces doorlopen	Via verschillende fasen tot een (deel)resultaat komen of een doel bereiken
Een (...) proces doorlopen	Een (...) cyclus doorlopen	Via verschillende fasen tot een (deel)resultaat komen of een doel bereiken
Evalueren	Beoordelen	
Gebruiken	Hanteren, inzetten, toepassen	
Hanteren	Gebruiken, inzetten, toepassen	
Identificeren		Benoemen; aangeven met woorden, beelden ...
Illustreeren		Beschrijven (toelichten, uitleggen) aan de hand van voorbeelden
In dialoog gaan over	In interactie gaan over	
In interactie gaan over	In dialoog gaan over	
Interpreteren	Betekenis geven aan	
Inzetten	Gebruiken, hanteren, toepassen	
Kritisch omgaan met	Kritisch gebruiken	
Kwantificeren		Beredeneren door gebruik te maken van verbanden, formules, vergelijkingen ...
Onderzoeken	Onderzoek voeren	Verbanden zoeken tussen zelf verzamelde data en een (eigen) besluit trekken
Onderzoek voeren	Onderzoeken	Verbanden zoeken tussen zelf verzamelde data en een (eigen) besluit trekken
Reflecteren over		Kritisch nadenken over en argumenten afwegen zoals in een dialoog, een gedachtewisseling, een paper
Testen	Toetsen	
Toelichten	Beschrijven, uitleggen	
Toepassen	Gebruiken, hanteren, inzetten	
Toetsen	Testen	
Uitleggen	Beschrijven, toelichten	
Verklaren	Beargumenteren	Motiveren, uitleggen waarom

7 Concordantie

7.1 Concordantietabel

De concordantietabel geeft duidelijk aan welke leerplandoelen de doelen vanuit regelgeving voor de basisoptie Moderne talen en wetenschappen (luik Moderne talen, MT) realiseren.

Leerplandoel	Doelen vanuit regelgeving
1+	-
2	MT 03
3	MT 03
4+	-
5	MT 02
6	MT 01
7	MT 01
8	MT 03
9	MT 04
10	MT 04

7.2 Doelen vanuit regelgeving

MT 01	De leerlingen illustreren verschillen en overeenkomsten binnen het kader van talen.
MT 02	De leerlingen illustreren aspecten van het dagelijks leven in verschillende culturen.
MT 03	De leerlingen oefenen hun mondelinge en schriftelijke communicatieve vaardigheden.
MT 04	De leerlingen identificeren vormen van fictie.

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Het leerplanconcept: vijf uitgangspunten	3
1.2	De vormingscirkel – de opdracht van secundair onderwijs	3
1.3	Ruimte voor leraren(teams) en scholen	4
1.4	Differentiatie	5
1.5	Opbouw van de leerplannen.....	6
2	Situering	6
2.1	Samenhang in de eerste graad	6
2.1.1	Samenhang met de algemene vorming	6
2.1.2	Samenhang met de basisopties	7
2.2	Plaats in de lessentabel.....	7
3	Pedagogisch-didactische duiding	7
3.1	Basisoptie Moderne talen en wetenschappen - component Moderne talen - en het vormingsconcept.....	7
3.2	Krachtlijnen	7
3.3	Opbouw van het leerplan	8
3.4	Leerlijnen.....	8
3.4.1	Beginsituatie	8
3.4.2	Samenhang met de algemene vorming	8
3.4.3	Samenhang met de basisopties	8
3.5	Aandachtspunten	8
3.6	Leerplanpagina.....	9
4	Leerplandoelen	9
5	Basisuitrusting	11
6	Glossarium.....	11
7	Concordantie	13
7.1	Concordantietabel.....	13
7.2	Doelen vanuit regelgeving	13